

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 22. Nos ipsi sumus causa peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XXI.

Peccatorum origo, & radices.

Num. 1.

Liberum arbitrium.

Non accedet ad te malum. Pf. 90. 10. Loquitur de malo, quod in nobis est, & extra nos esse non potest. Et tale est malum culpæ, quod non nisi intrà nos, id est, in libero nostro arbitrio esse potest. *& flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo*, loquitur de malo, quod potest locum habere in rebus nostris, in servis, in domo, in agris, in substantia reliqua: & tale est malum poenæ. Bellarminus hic.

Quod proprie malum est, ex commissis liberi arbitrii capit exordium. S. Basilius Cæsar. l. 2. hexam.

Num. 2.

Oblivio Dei.

Oblivio Dei est radix omnium peccatorum. Bellarminus in Pf. 9.

Idcirco abundat in vita peccatum, adjectionibus semper in majus augetur, & omnibus humanis studiis implicatum: quoniam oblivio Dei tenet omnes; & orationis bonum rebus feriis ab hominibus non firmè adhibetur. S. Gregor. Nyss. de Orat. orat. 1.

Oblivio Dei conciliatrix peccati est. B. Theodoretus in Pf. 49.

Num. 3.

Ignorantia Dei.

Vastata est omnis terra quia stultus populus meus me non cognovit. Jer. 4. 20. 22.

Omnis, qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum. 1. Joan. 3. 6.

Num. 4.

Varia.

Propter quid irruit impius Deum? dixit enim in corde suo: non requirit. Pf. 10. 13. Impii, dum sperant se impunè apud Deum habituros, audacius contra eundem peccant. Bessius D. 1. Adv.

Volo, ut protinus des mihi in disco caput Joannis Baptistæ. Marci 6. 25. S. Basilius Se-leuc. or. 18. proferatur ocus, dum fervet com-potatio. Ne fortè, ut inquit Abul. in c. 14. Matth. 9. 29. decoctò vinò, digestis epulis, & digestis testibus, refrigeret, & à promissione resilliret Herodes. In suis suggellio-nibus non vult diabolus pati moras; ne ho-mo consideret gravitatem criminis. Sylveira hic.

Duo sunt, quæ in peccata homines aut al-liciunt, aut impellunt: voluptas, aut dolor; voluptas illicit, dolor impellit. Contra vo-luptates necessaria est continentia; contra do-lores patientia. Dulcis est voluptas; sed dul-

cior Deus: malus est dolor temporalis; sed pe-jor est ignis æternus. S. August. s. 42. de divers. Hinc peccata omnia; aut cupiendo aut ti-mendo. S. August. in Pf. 38.

Omnia peccata duæ res faciunt in homine, cupiditas, & timor. Proponitur tibi præmium, ut pecces; id est, quod te delectet; facis, pro-pter quod cupis. Sed fortè non induceris do-nis; terreris minis; facis, propter quod times. S. August. in Pf. 78.

Hæ sunt causæ peccandi: vinum, mulieres, prospera corporis habitudo, & divitiæ. S. Isaac. l. 1. de cont. Mundi c. 11.

Quatuor sunt, quæ ad delictum hominem impellunt: scilicet lucrum, timor, spes, & amor. S. Thom. Aqu. opusc. 37. c. 4.

Ad casum impellunt nos. 1. debilitas virium: sicut cadunt pueri, decrepi, infirmi. 2. onus peccatorum. 3. multitudo trahentium. 4. lu-bricitas viarum. 5. varietas offendiculorum. 6. ignorantia agendorum. 7. exempla cadentium, Id. in 1. Corinth. 10. Lect. 3.

§. XXII.

Nos ipsi causa peccati.

Quasi à facie colubri fuge peccata; & si accesseris ad illa, suscipient te. Eccl. 21. 2. S. Chryso. hom. 8. in ep. Ad Rom: notat si accesseris: non enim, inquit, peccatum ad nos accedit; verum nos ad illud transfugimus. Cornelius hic.

Ego plantavi te vineam electam, omne semen verum; quomodo ergo conversas mihi in prævium, vinea aliena? Jer. 2. 21. Plan-tatio quidem bona; sed fructus ex voluntate malus. Atque idè plantator quidem in cul-pa non est; vinea autem comburetur: quoniam in bonum plantata est, & in malum fructifi-cavit. S. Cyrill. Jerof. Catech. 1.

Homo erat pater familias, qui plantavit vineam. Matth. 21. 33. Deus non misericor-dia tantum, verum justitiæ quoque suæ, exi-stimationem tuetur: peccator enim ipse sibi suas poenas procurat. Did. Niss. ser. 6. D. 2. Quadr.

Non regnet peccatum in vestro mortali corpore. Rom. 6. 12. Notat S. Chryso. & Theodoretus; non dici, non tyrannizet, quasi invitis vobis, peccatum: quia peccatum in no-bis regnare non potest, nisi nobis volentibus, illudque spontè acceptantibus; ac consequen-ter nobis tyrannizare non potest. Alii non improbabiler capiunt hic peccatum pro fo-mite concupiscentiæ. Unde notant S. August. in Pf. 35. & Gregor. l. 14. mor. c. 9. non dicere Apostolum, non sit, non habet; hoc enim est impossibile: sed non regnet in vobis pec-catum; ut scilicet ei vos subjiciatis, ejusque desideris obediatis. Cornelius hic.

Excusatio tibi nulla in die Judicii superest, cum secundum tuam sententiam judicaris; & quod feceris, hoc & ipse patiaris. S. Cypria-nus lib. de orat. Dom.

Reprobatio mali, & electio boni, sic animæ rationali infixæ sunt divinitus; ut de hac ne-mo rectè causetur: quia nulli ad harum rerum perse-

persecutionem deest scientia, sive potentia: quia, & quod agendum est, scimus; & quod scimus, facere possumus. Id. de Baptismo Christi.

Cum suadet nobis peccatum, quodammodo exigit à nobis; ut prælemus ei arma nostra, quibus nos occidat. S. Bonaventura de reformatione mentis p. 1. c. 3.

In nobis est omne, quod peccamus: cogitationes enim, & mentis affectiones, & voluntates, & membra corporis nostri, sunt, in quibus meremur, & demeremur. Id. ib.

§. XXIII.

Peccatorum remedia.

Remedium primum

Radicem, viam, causam, tolle

Symbola, & Similitudines.

Ex Veteri.

Effecitque Adam, & collocavit ante paradysum voluptatis Cherubim. Gen. 3. 24. Nè scilicet rursus adeat locum, ubi deliquerat. Ib. *ad custodiendam viam ligni vitæ.* Cur non dixit, ad custodiendam etiam viam ligni scientiæ boni, & mali? Ut amputaretur omnino recidendi occasio. Ad paradysum, ubi deliqui, ubi adest lignum vetitum, recurro; non ut comedam ex vetito fructu, sed ut vitali cibo reficiar. Meretricis domum adeo; non ut peream; sed ut elemosynam inopi dem. Peribis miserè: non enim solum apponenda custodia viæ ligni vetiti, sed & ligni vitalis; si intrâ eandem domum existat utrumque. Joan. Clim. de fuga inanis vitæ gr. 3. solent diu sopita vitia reviviscere, Eva, & Adam, à paradiso inviti exulant: rursus enim ad concupiscendum inobedienciæ lignum pertracti fuissent. Escobar tr. 1. Mir. Chr. l. 4. Sect. 2. Obf. 7.

Excepto, quòd carnem cum sanguine non comedetis. Gen. 9. 4. In sanguine prohibetur homicidium: nè scilicet, propter delectationem edendi sanguinem, delectemur effusione humani sanguinis. Hugo Card. hic.

Abraham, ut à spoliis Sodomorum absteret, etiam à filo subregminis usque ad corrigiam caligæ absternebat. Gen. 14. 23.

Ejice ancillam hanc, & filium ejus. Gen. 21. 10. Non est satis filium, id est, peccatum, animò pellere; matrem quoque pelle, id est, occasionem, peccati genitricem. Barradius t. 3. l. 2. c. 16. Dom. 12. Pent.

Si masculus fuerit, interficite eum. Ex. 1. 16. Pharao mares Hebræorum vix natos suffocari curavit. Prævidebat scilicet bellum sibi ineundum non cum infantibus, sed cum tot futuris viris bellicosis. Authore incerto.

Ibinus viam trium dierum in solitudinem, ut immolemus. Ex. 3. 18. Non in Ægypto, non propè, sed longè ab Ægypto, sacrificia petit, viâ trium dierum. E contra Ægypti rex id agit, ut vel in Ægypto sacrificent, vel non longius discedant; vel saltè greges, & suppellectilem, in Ægypto relinquunt: quarumcunque enim rerum ratione discedat populus, spem habet, iterum redigendi po-

pulum in captivitatem. Ex. 10. 24. Sic agit dæmon, ait Orig. hom. 4. in Ex. vult nos esse sibi aliquâ parte vicinos; vult nos à suis finibus non longius discedere. Pl. 102. 12. *quantum distat ortus ab occidente, longè fecit à nobis iniquitates nostras.* Vide, quâ ratione iniquitates Deus repellit, cum poenitemus. Ortus, & occidens; pro longissima distantia posuit. q. d. nisi longissimè discedas ab iniquitatè, iterum in eam recides. Pinna Ethol. 238.

Devoravit virga Aaron virgas eorum. Ex. 7. 12. Cûr virgæ illæ præstigiis non iterum instauratæ? nec depræliatæ cum virgâ Aaron? Rationem dat expressè textus: *devoravit virga &c.* non solum occidit, vel in frustra dispersit; sed penitus deglutivit, & consumpsit: nihil virgarum remansit. Naxera in Jos. 11. §. 19.

Cum parvulis nostris pergemus cum ovibus, & armentis non remanebit ex eis unguis. Ex. 10. 9. 26. Abscindat poenitens non peccata solum, sed affectus, propensiones, & occasiones ad illa. Mendoza in 1. Reg. Si dolens de concubinato; nec lanam domi tuæ contineas, nec monile, nec calcem, nec annulum ipsius; quæ possint in tuam meatem earum iterum adducere. Stella in Luc. 11. 42.

In die primo non erit fermentum in domibus vestris. Ex. 12. 15. Fermentati panis usum inhibuit Deus in agni celebritate. Cur à domibus ipsis abesse debuit? Rupertus l. 2. in Ex. 15. nè dum præsens est, eò facilius possit quis in prævaricationem labi. S. Cyprianus ep. 62. nemo diu tutus est periculo proximus.

Tunc cecinit Moyses. Ex. 15. 1. Cur non antea? cur non post necem primogenitorum? cur non mox ab egressu? Respondet Nissenus: quia tunc plena reportata est victoria. Antea plures Ægyptii occisi; sed persequentium plures superstites: jam adeo radicatus omnes sublatis; ut nec unus manserit vivus. Naxera in Jos. 10. §. 54.

Qui tetigerit montem, morte morietur. Ex. 19. 12. Montem nè vel solum tangi, præcipit, & primò pede calcari: sciebat enim; eos, cum semel montem tetigissent, eundem & ascensos: peccandi enim occasiones fugiendæ sunt. Bellenus Dom. sexag.

Ufque ad pulverem, quem sparsit in aquam. Ex. 32. 22. S. Ambros. hic. Moyses comminuit vituli caput, atque in pulverem redegit: ut omnia impietatis aboleret vestigia.

Arripiens virulum, quem fecerant, combussit, & contrivit, usque ad pulverem. Ex. 32. 20. Oleaster: adverte prudentiam, & pietatem Moysis: prius in idolum, quam in peccatores, saevit, ut peccati radicem extirparet.

Et sus. Levit. 11. 7. Suillâ carne abstinere Deus iussit; ut se à peccatis, atque immunditiis, abstinerent: Est enim lutulentum hoc animal, & immundum; nec unquam coelum aspicit; sed in terra totò, & ore, & corpore projectum; ventri semper, & pabulo servit, nec ulli alium, dum vivit, præstare potest usum; sicut cæteræ animantes, avæ vel sedendi vehiculum præbeant &c. Interdixit ergo, nè porcina carne uterentur, id est, nè vitam porcorum imitarentur, qui ad solam mortem